

Horváth Florencia

Amit a versnek

Onnan indul el, ahonnan egyáltalán nem volna szabad, a stabilitás keresi hazáját. A régen ritkaságszámba menő pillanatok hétköznapná váltak, kiszakadni, szintet ugrani vagy lépni legalább. Ami normális esetben nyelv, az lett a talaj, minden történő mozdulatom csiszol rajta. Azt akarom, hogy a földút egyszer véget érjen, akkor is, ha utána nincsen más, csak szakadék.

Vetkőzni kellene, bújni, ordítani, hogy nem akarom tovább, csak a szorításból kéne kibontani magam, ellenkezésemre mégis erősebbé válik. Képlékeny anyag lételemre sem tudok élni a képességgel, hogy én vagyok az utolsó alakváltó. Talán a szülői nevelésen, talán a hiányon múlik, hogy egy idő után nem is kapálózom, jöjjenek csak a szókincs szülte rémek, jöjjenek a formák, amiknek nevet ad a nyelv. Én itt vagyok, tartom a hátam, szemben a széliránnyal.

Most minden az, amit mondanom kéne, az, ami még használható. Régóta vagyok ezen a tájon, mégis napról napra világosabb, az egésznek egyetlen oka van. Egyszer megszólaltam és megszólaltattam azt, ami mozgolódott egy bizonytalan helyen, ahol egyáltalán nem lenne szabad. Ma már tudom, a fontosakat kell először bemutatni, a legfontosabbakat a végén, az annál is fontosabbakhoz pedig ragaszkodni a vége után. Ma már tudom, hogy ezután kell elválni a hangoktól, ezután kell a betűt mint fegyvert végleg elfeledni.

Fáradt munkás

Hogyan mondhatnám el az elmondhatatlant, hogy itt ülök és nincs mögöttem semmi. Hogy többé nincs hová mennem, amikor a bizonyosságot keresem, mert úgy hagytam el a nyelv, ahogyan egykor elhagytam én is a szülőszobát. Mégis itt van, itt van bennem, de nem velem és nem is értem van itt, csak elengedhetetlenül

fogja kezem, végül is ennyi, ketten maradtunk. Minden este magamhoz szorítom kezét, nézegetem, próbálom lazára masszírozni, feloldani miattam kialakult görcseit. El akarok olvasni mindent, hátha valamelyik versben ott rejlik a megoldás arra a kimondhatatlan helyzetre, amelyekben évtizedek óta vagyok. Nem tudom, jártak-e már így, nem tudom, másoknak is a hegyek és a tenger jelenti-e az otthont, pedig valójában még egyiket sem látták. Naponta azon dolgozom, hogy megtisztuljak magzatkorom óta rám tapadt mocskaimtól, de valamiért mindig megindul a sár, mindig újra véresre és feketére koszolódom. Talán, ha beleolvadnék, ha a földdel egyenlővé válnék, kihajthatna rajtam a zöld, levelek találhatnának bennem hazát.

Mégis otthonos ez a tisztátalanság, ez az évtizedeket hordozó lepel. Elfed a mindennapok elől, és egyedül olyankor láttat, amikor versben szólok meg. Mit kellene tennem, hogy úgy is ki tudjak lépni ebből, ha hagyatékom mindössze néhány írólapnyi történet és generációk félelme a téltől, ha annyi minden fogódzkodóm, hogy nem ismerek az évszakok szándékaiból szinte semmit. Nem pihenni vágyom, csak megnyugodni, nem tudni akarok, csupán sejteni, hátha egyszer a nyelv nyúl majd értem, hátha egyszer ő próbál ellazítani, hogy ujjaim mozgásával, betűim sercegésével én legyek valakinek a vigasztalás.

Előnyeim

Az első nevet nem lehet kitörölni, a betűrend folyamatosan tartandó, kőbe vésett szabály. Aki először szólal meg, annak van hangja, a késők, mint én, mint azok, akik a szavak helyességében, nem pedig a gyorsaságában hisznek, hallgatnak örökre. A feltett kérdés után indul a futás. Hiába vezetek kilométerekkel, hiába ácsorgok órák óta az ajtóban, úgy törnek össze előnyeim, mint kristályvázák kisebb földrengéskor, amikor a biztosabban szólni merő kinyitja a száját.

Pedig ezt is úgy kellene, ahogy a versben, elmondani mindent, mindent az elejéről. Tisztázni a nehezebb sorokat, begyakorolni a szavalást, és érthetően adni elő az érthetlent, mint aki mindenről pontosan tudja, miről szól.

Az első neveket jegyzik meg, az első nevekre fognak örökké emlékezni. Úgy szeretnék közöttük lenni, előttük járni, hogy ne legyen benne semmi felesleges erő, semmi mesterkélttség, csak tiszta folyás, mint ahogy a szavak képesek folyni, és érjek úgy célba, ahogy a mondatok tudnak. Mert minden gyökér ide vezet vissza, minden hajsza ebből sarjad ki. Szavaim tükre vagyok, még a kettéhasadás szélén is össze lehet forrasztani elváló tagjaimat.

Úgy lenni elsőnek, hogy nincs ki elől futni, úgy vetni meg a lábam, hogy másnak nem jelentek akadályt. Csak ülni és hallgatni a csendet, miután mindent kimondtam, ami valaha kimondható.

Betűk, utána sár

Megtaposott földeken lépdelek, nem lehet rajtuk nyomot hagyni, többet nem bírának el. Pedig már csak ez maradt, higanyként, csontként, gyökérként érintkezni a talajjal, ez a mese vége, ez az egyetlen jutalom. Utána csak vakság, semmivel, hóval bevetett mezők, a csend zsoldosaként végigjárom őket. Régen minden útnak a kincskeresés szándékával indultam neki, mára megtanultam beszélni a hallgatás nyelvét, megtanultam elhinni, hogy az ordítás egyetlen erénye a néma torkolat.

Mi van, anyám, mi van, amikor nem szeretsz, mit visz olyankor a mély folyó, ami átvág a réteken. Én a betűvel viszek téged, éjszakát és hajnalt. Amikor vízre tettél, meglöktél, és hajtottál végig a szülőcsatornán, ki a semmibe, ahol folyton eltévedek reszketve. Sír a történet, elmossa önmagát, engem meg a folyó mos el, elmosza a nyomokat, hiába taposom teljes súlyommal a meder fenekét.

Át kellene adnom magamat neki, hagyni, hogy úgy vigyen, ahogy eddig senkit, de mi van, ha itt lenne még dolgom, a megnyomorgatott, megsebzett talajon, ahol ezentúl örök az áradás, a talpalatnyi szárazságokat felemészítő sár. Nem bírok járni rajta, nem bírok elrugaszkodni tőle, mondd el, anyám, milyen az, amikor békében ér össze a kettő, amikor úgy találkozunk, hogy te nem vagy a föld alatt, és engem nem visz tovább a víz.